

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA
REPUBLIC OF KOSOVA

KOMUNA E LIPJANIT
OPŠTINA LIPLJAN
MUNICIPALITY OF LIPJAN

Në mbështetje të nenit 11, 12, par. 12.2, pika c) dhe 17, të Ligjit nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, nr.28 të datës 4 qershor 2008, Strategjisë së shtetërore për rininë 2024 -2032 , Ligjit nr.08/L-264 për rininë, si dhe neneve 9 dhe 20 të Statutit të Komunës së Lipjanit 15Nr.110-78095 të datës 24.12.2021, Kuvendi i Komunës në mbledhjen e vet të mbajtur me 29.05.2025, pas shqyrtimit të propozim Vendimit të Kryetarit të Komunës mori këtë:

VENDIM

PËR MIRATIMIN E STRATEGJISË PËR ZHVILLIMIN DHE FUQIZIMIN E RINISË NË KOMUNËN E LIPJANIT (2025-2030) DHE PLANIT TË VEPRIMIT RINOR LOKAL (2025-2027)

Neni 1

MIRATOHET, Strategjia për zhvillimin dhe fuqizimin e rinisë në Komunën e Lipjanit 2025-2030 dhe Plani i Veprimit Rinor Lokal 2025-2027.

Neni 2

Pjesë përbërëse e këtij Vendimi është Strategjia për zhvillimin dhe fuqizimin e rinisë në Komunën e Lipjanit 2025-2030 dhe Plani i Veprimit Rinor Lokal 2025-2027.

Neni 3

Për zbatimin e këtij Vendimi do të kujdeset Drejtorati për Kulturë, Rini dhe Sport.

Neni 4

Vendimi hyn në fuqi 7 ditë pas publikimit në faqen elektronike të Komunës.

Nr. 15-016/01-26983

Lipjan, më 29.05. 2025

KUVENDI I KOMUNËS LIPJAN

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA
REPUBLIC OF KOSOVA

KOMUNA E LIPJANIT
OPŠTINA LIPLJAN
MUNICIPALITY OF LIPJAN

STRATEGJIA
PËR ZHVILLIMIN DHE FUQIZIMIN E RINISË
NË KOMUNËN E LIPJANIT
2025-2030

Maj, 2025

STRATEGJIA PËR ZHVILLIMIN DHE FUQIZIMIN E RINISË NË KOMUNËN E LIPJANIT 2025-2030

Dokumenti “Strategjia për Zhvillimin dhe Fuqizimin e Rinisë në Komunën e Lipjanit 2025-2030” është miratuar nga Kuvendi i Komunës së Lipjanit, bazuar në vendimin me numrin e protokollit: / të datës ___/____.

Dokumenti “Strategjia për zhvillimin dhe fuqizimin e rinisë në komunën e Lipjanit 2025-2030” është përgatitur nga një grup pune i themeluar sipas vendimit INr. 020/04-5656 të datës 03.02.2025 nga Kryetari i komunës së Lipjanit z. Imri Ahmeti.

Ekipi Punues

Anëtarët e Ekipit Komunal për Hartimin e Strategjisë për Zhvillimin dhe Fuqizimin e të rinjve 2025-2030:

1. Anila Reçica Llugiqi, Drejtoreshë e DKRS-së Kryesuese
2. Bekim Zaskoku, DKRS anëtar
3. Uran Qeriqi, DKRS anëtar
4. Pranvera Krasniqi, DKRS anëtare
5. Hasan Luma, NJDNJ dhe Barazi gjinore anëtar
6. Suzana Mehmeti, QPS anëtare
7. Valdete Muji, Zyra Ligjore anëtare
8. Abedin Bajrami, Drejtorati për Ekonomi anëtar
9. Brahim Duriqi, DKA anëtar
10. Arbresha Hetemi, Zyra Lokale për Koomunitete anëtare
11. Albulena Salihu, Drejtorati për Buxhet anëtare
12. Bekim Krasniqi, OJQ „Yahr” anëtar
13. Afrim Mena, OJQ „HendiKos” anëtar
14. Florim Budakova, SHPSS anëtar

Përmbajtja

Lista e Akronimeve	5
Fjala e Kryetarit të Komunës	6
1. Hyrje	7
2. Baza Ligjore	9
3. Metodologjia	10
4. Qëllimi i Strategjisë	11
5. Sfidat Aktuale të të Rinjve të Lipjanit	12
6. Vlerësimi i Nevojave	14
7. Vizioni dhe politikat e DKRS—së	15
8. Objektivat	16
9. Monitorimi dhe Vlerësimi	22
10. Miratimi dhe Zbatimi	23
11. Komunikimi dhe Angazhimi i Vazhdueshëm	23
12. Plani i Veprimit	24

LISTA E AKRONIMEVE

KL - Komuna e Lipjanit

KKL - Kuvendi i Komunës së Lipjanit

KPF - Komiteti për Politikë dhe Financa

DKRS - Drejtoria për Kulturë, Rini dhe Sport

DKA - Drejtoria Komunale për Arsim

DSHMS - Drejtoria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale

MKRS - Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit

MASHTI - Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit

OJQ - Organizatat Jo-Qeveritare

SSHR - Strategjia Shtetërore për Rininë

QRK - Qeveria e Republikës së Kosovës

M&V - Monitorimi dhe Vlerësimi

FJALA HYRËSE E KRYETARIT

Të dashur të rinj, qytetarë të Lipjanit dhe bashkëpunëtorë,

Rinia është aset i çmuar i shoqërisë sonë, një forcë e pashtershme e energjisë, kreativitetit dhe inovacionit. Lipjani ka një rini të talentuar dhe të gatshme për sfidat e kohës, dhe si institucion, ne kemi për detyrë të krijojmë kushtet dhe mundësitë për zhvillimin e tyre të plotë.

Strategjia për Zhvillimin dhe Fuqizimin e Rinisë në Komunën e Lipjanit është hartuar me një qasje gjithëpërfshirëse, duke identifikuar sfidat dhe nevojat kryesore të të rinjve, si dhe duke propozuar masa konkrete për përmirësimin e kushteve në arsim, punësim, pjesëmarrje sociale dhe aktivitete kulturore e sportive. Kjo strategji është rezultat i një pune të përbashkët, duke përfshirë kontributet e institucioneve lokale, organizatave rinore dhe vetë të rinjve, me qëllim krijimin e një mjedisi ku rinia mund të rritet dhe të kontribuojë në zhvillimin e qëndrueshëm të komunës sonë.

Ne jemi të përkushtuar që kjo strategji të mos mbetet vetëm në letër, por të shndërrohet në veprime konkrete dhe të matshme. Bashkëpunimi mes institucioneve, shoqërisë civile dhe vetë të rinjve është çelësi për ta bërë Lipjanin një vend ku të rinjtë ndihen të mbështetur, të fuqizuar dhe të motivuar për të ndërtuar të ardhmen e tyre këtu, në vendlindjen e tyre.

Ju ftoj të gjithë të bëheni pjesë e këtij procesi transformues dhe të kontribuojmë së bashku për një të ardhme më të ndritur për rininë tonë dhe për Lipjanin.

IMRI AHMETI

Kryetari i Komunës së Lipjanit

1. HYRJE

Territori i komunës së Lipjanit ka 338 km², shtrihet në mes të gjerësisë gjeografike veriore 42o 44' - 42o52' dhe të gjerësisë lindore prej 18o30' - 18o45'.

Komuna e Lipjanit ka 55.042 banorë, në komunën tonë janë të regjistruar 13.484 të rinj nga mosha 15-29 vjeç, prej tyre 7008 meshkuj dhe 6476 femra.

Lipjani ka mundësi të volitshme të shfrytëzimit të trafikut rrugor – hekurudhor dhe atij ajror, meqenëse aeroporti gjendet në territorin e komunës dhe është nga qendra vetëm 15 km largësi. Kjo pozitë e territorit të komunës, si dhe e vetë qytetit të Lipjanit, paraqet rrethanë mjaft të përshtatshme për zhvillimin e mëtejshëm të komunës. Përmes territorit të komunës së Lipjanit kalon hekurudha, e cila lidh këtë territor në të gjitha drejtimet me rajonin në tërësi.

Si vendbanim, Lipjani njihet që nga periudha romake, si vend i rëndësishëm. Perveq Lipjanit qytet me rëndësi dhe kryqëzim i rëndësishëm i rrugëve ishte Ulpiana, e cila ndodhet në verilindje në largësi rreth 10 km nga Lipjani. Lipjani, në periudhën romake ishte kryesisht një vendbanim i vogël në rrugën për në Lissum. Identifikimi i Lipjanit me emrin Ulpiana më vonë është vërtetuar edhe me zbulimet e gërmadhave të vendbanimeve të antikës së vjetër dhe të periudhës bizantine në Lipjanin e sotëm. Nga antika e vjetër emri Lypenion, Lypiana padyshim vihet deri te emri i tashëm Lipjan. Ky vendbanim shtrihet në pjesën qendrore të Kosovës, përrreth luginës së lumit Sitnicë, qyteti ishte i vogël deri në vitin 527, kurë ka pasur emrin Ulpiana. Nën themelet e kishës së vjetër në këtë pjesë të qytezës janë zbuluar themelet e bazilikës bizantine, ndërsa nga vet Lipjani janë të njohura disa monumente - epigrafe, prej të cilave vërtetohen të dhënat për ekzistimin e Ulpianës.

Me zhvillimin e industrisë – minierës në vendbanimin e Janjevës, u bë e njohur edhe Prishtina, që deri atëherë nuk ishte e njohur. Kështu me kalimin e kohës, Lipjani humbi rëndësinë e mëparshme dhe funksiononte si një “shesh” i thjeshtë në kuptim lokal.

Në përgjithësi deri me ndërtimin e hekurudhës nga francezët, më (1873-1874), Lipjani ishte një fshat i rëndomtë, i njohur si kryqëzim i rrugëve në rajon. Në këtë hekurudhë Lipjani fitoi stacionin hekurudhor krahas të cilit u ndërtuan punëtoritë e para me karakter tregtar, depot për grumbullimin e drithërave dhe disa dyqane zejtare, kështu që deri në fund të shek. XIX gjatë kohës së sundimit turk, kjo pjesë e re e Lipjanit fitoi pamjen e një qyteze. Definitivisht, Lipjani merr formën e qarshisë rreth vitit 1890, kurse kjo pjesë e re e quajtur “qarshia” zgjerohet nga pjesa jugore dhe veriore.

Lipjani është identifikuar gjatë viteve si një qytet me një rini aktive dhe të suksesshme. Prandaj, strategjia për zhvillimin dhe fuqizimin e rinisë në Komunën e Lipjanit do të përgatitet me qëllimin e kontributit të vazhdueshëm në këto komponente, duke mbajtur të rinjtë si fokus kryesor.

Kjo strategji do të përfshijë një sërë veprimesh që synojnë të adresojnë nevojat dhe potencialet e të rinjve në aspekte të ndryshme të jetës së tyre. Ato përfshijnë arsimin, punësimin, pjesëmarrjen në vendimmarrje, shëndetin, kulturën dhe sportin, si dhe përfshirjen e tyre në zhvillimin ekonomik dhe shoqëror të komunës së Lipjanit. Strategjia paraqet një dokument planifikimi dhe orientimi që synon të përcaktojë nevojat, sfidat dhe mundësitë me të cilat përballen të rinjtë në Komunën e Lipjanit. Ajo ndërmerr një qasje të qartë dhe të koordinuar për të mbështetur zhvillimin e tyre në dimensione të ndryshme të jetës, dhe është thelbësore për të siguruar që të rinjtë, të cilët përbëjnë një segment të rëndësishëm të popullsisë, të jenë të angazhuar, të fuqizuar dhe të kontribuojnë në zhvillimin ekonomik dhe social të komunës sonë.

Disa nga aspektet kyçe që do të përfshihen në strategji janë:

- Zhvillimi i arsimit jo-formal dhe aftësive,
- Forcimi i komponentës së vullnetarizmit,
- Teknologjia, inovacioni dhe ndërmarrësia rinore,
- Pjesëmarrja e të rinjve në vendimmarrje dhe në politikat lokale,
- Mirëqenia, shëndeti mendor dhe siguria e të rinjve,
- Kultura, arti, sporti dhe aktiviteti fizik,
- Mbrojtja e mjedisit dhe promovimi i ekonomisë së gjelbërt,
- Mbështetja për të rinjtë me aftësi të kufizuara,
- Mbështetja për të rinjtë nga grupet e tjera të marginalizuara

Ky dokument strategjik është në harmoni të plotë me Strategjinë Shtetërore për Rininë 2024-2032. Kjo strategji shtetërore zotohet të ofrojë të rinjve kosovarë një platformë për realizimin e të drejtave dhe potencialeve të tyre, përmes masave politike dhe veprimeve të planifikuara. Strategjia synon të ofrojë mundësi dhe përvoja që mbështesin integrimin e të rinjve në shoqëri dhe fuqizimin e tyre si agjentë të zhvillimit të një shoqërie gjithëpërfshirëse dhe të qëndrueshme. Me termin "të rinj", kjo strategji, sikurse edhe Strategjia Shtetërore për Rininë 2024-2032, nënkupton të gjithë

personat nga moshë 15 deri në 29 vjeç, e cila është grupmosha që synohet nga kjo strategji. Ky term është parashikuar edhe në draft-ligjin për Rininë dhe është në përputhje me përkufizimin e të rinjve të përdorur në Strategjinë Evropiane për Rininë 2019-2027¹.

2. BAZA LIGJORE

Për përgatitjen e strategjisë për fuqizimin dhe zhvillimin e të rinjve të Komunës së Lipjanit, ne kemi marrë parasysh dhe konsultuar bazat ligjore specifike të legjislacionit në fuqi të Republikës së Kosovës dhe të Komunës së Lipjanit. Informacionet ligjore janë shqyrtuar për të siguruar një mbështetje adekuate në hartimin e një strategjie efektive. Dokumentacioni i marrë si referencë përfshinë:

- Ligjin nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale²;
- Ligjin nr. 05/L-031 për Procedurën e Përgjithshme Administrative³;
- Statutin e Komunës së Lipjanit⁴;
- Udhëzimin Administrativ (QRK) nr. 07/2018 për Planifikimin dhe Hartimin e Dokumenteve Strategjike dhe Planeve të Veprimit⁵;
- Manualin për Planifikimin, Hartimin dhe Monitorimin e Dokumenteve Strategjike dhe Planeve të Tyre të Veprimit⁶;
- Strategjia Shtetërore për Rininë 2024-2032⁷.
- LIGJI NR. 08/L-264 PËR RININË⁸

Si grup punues, kemi theksuar rëndësinë e një baze ligjore të qartë dhe të plotë, e cila do të shërbejë si udhërrëfyes gjatë gjithë procesit të hartimit të strategjisë dhe deri në miratimin e saj. Për këtë qëllim, kemi konsultuar edhe Zyrtarët Ligjor të Komunës së Lipjanit për të vlerësuar nëse

¹ https://youth.europa.eu/strategy_en

² <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2530>

³ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=12559>

⁴ <https://lipjan.rks-gov.net/wp-content/uploads/2022/02/Statuti-i-Komunes.pdf>

⁵ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18813>

⁶ <https://kryeministri.rks-gov.net/wp-content/uploads/2022/05/MANUAL-PER-PLANIFIKIMIN-HARTIMIN-DHE-MONITORIMIN-E-DOKUMENTEVE-STRATEGJIKE-DHE-PLANEVE-TE-TYRE-TE-VEPRIMIT.pdf>

⁷ https://www.mkrs-ks.org/repository/docs/STRATEGJIA_SHTETERORE_PER_RINI_2024-2032_SQ.pdf

⁸ <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=95847>

dokumentacioni i përzgjedhur është i përshtatshëm dhe relevant për nevojat e grupit punues dhe të procesit në tërësi.

Është thelbësore që gjatë hartimit të strategjisë për fuqizimin dhe zhvillimin e të rinjve të Lipjanit të konsultohemi ngushtë me legjislacionin ekzistues që adreson fushën e rinisë dhe çështjet administrative që lidhen me zbatimin e kësaj strategjie. Kjo përfshirje e gjithanshme dhe e menduar mirë e legjislacionit garanton që strategjia të jetë jo vetëm e zbatueshme, por edhe e qëndrueshme në kohë.

3. METODOLOGJIA

Procesi i hartimit të Strategjisë për fuqizimin dhe zhvillimin e të rinjve në Komunën e Lipjanit ka përfshirë një varg fazash të rëndësishme dhe të ndërthurura, duke filluar që nga formimi i ekipit drejtues deri te monitorimi dhe vlerësimi i implementimit të strategjisë.

Faza e parë, formimi i ekipit drejtues, u bazua në vendimin INr.020/04-5656 të datës 03.02.2025 të Kryetarit të Komunës së Lipjanit, z. Imri Ahmeti. Grupi punues përfshin përfaqësues nga institucionet lokale, organizatat joqeveritare lokale dhe ekspertë të fushave përkatëse për të drejtuar dhe koordinuar procesin në një mënyrë inkluzive.

Analiza e situatës aktuale dhe identifikimi i nevojave u realizuan nëpërmjet takimeve me grupe të ndryshme të interesit, ku u diskutuan sfidat dhe nevojat aktuale të rinisë në Lipjan, duke siguruar një bazë të qartë të të dhënave për planifikimin e mëtejshëm.

Përfshirja dhe konsultimi me palët e interesit u trajtuan duke identifikuar dhe përfshirë organizata joqeveritare, komunitetet lokale dhe grupet e interesit, me qëllim që të gjitha perspektivat dhe nevojat të përfaqësohen efektivisht në strategji.

Përcaktimi i qëllimeve dhe prioritetëve strategjike është bërë mbi bazën e analizës së nevojave të të rinjve, duke u përqendruar në ofrimin e zgjidhjeve të qëndrueshme dhe efektive që adresojnë këto nevoja dhe aspirata.

Zhvillimi i planit të hartimit të strategjisë përfshiu përcaktimin e objektivave specifike, masave të detajuara dhe përcaktimin e përgjegjësiave dhe afateve kohore, duke u siguruar që strategjia të jetë e zbatueshme dhe efektive.

Mekanizmat e zbatimit dhe koordinimit janë projektuar për të garantuar që të gjitha institucionet dhe partnerët e përfshirë të jenë përgjegjës për realizimin e strategjisë dhe që burimet financiare të menaxhohen me transparencë dhe efikasitet.

Monitorimi dhe vlerësimi janë parashikuar të bëhen në mënyrë të rregullt dhe objektive, me qëllim që të monitorohet progresi dhe të identifikohen sfidat që kërkojnë përmirësim në strategjinë për rininë e Lipjanit.

Miratimi dhe zbatimi i strategjisë do të bëhet në bazë të dokumentit përfundimtar të hartuar, duke përfshirë gjithashtu një pjesëmarrje të gjerë nga palët e interesit për të garantuar realizimin e qëllimeve strategjike.

Në fund, komunikimi dhe angazhimi i vazhdueshëm janë thelbësorë për të mbajtur të informuar dhe të angazhuar të rinjtë dhe të gjitha palët e interesit gjatë gjithë procesit të zbatimit të strategjisë, duke siguruar një përfshirje aktive dhe të vazhdueshme në zhvillimet e ardhshme në komunën e Lipjanit.

4. QËLLIMI I STRATEGJISË

Qëllimi i përgjithshëm i strategjisë është të kontribuojë në fuqizimin dhe zhvillimin e të rinjve në Komunën e Lipjanit. Dokumenti ka për qëllim të ofrojë mundësi trajnimi dhe zhvillimi personal për të rinjtë, duke i përgatitur ata të bëhen qytetarë aktiv dhe produktiv në shoqëri.

Në këtë kontekst, strategjia përcakton disa qëllime specifike:

- **Teknologjia, Inovacioni dhe Ndërmarrësia Rinore:** Zhvillimi i aftësive të të rinjve për t'i përgatitur ata për tregun e punës, duke ndihmuar në avancimin e tyre profesional në fusha të ndryshme.
- **Pjesëmarrja e të Rinjve në Vendimmarrje dhe Politikat Lokale:** Forcimi i pjesëmarrjes aktive të të rinjve në proceset vendimmarrëse dhe lokale për të rritur ndikimin dhe praninë e tyre në zhvillimin komunitar.
- **Mirëqenia, Shëndeti Mendor dhe Siguria e të Rinjve:** Promovimi i një jete të shëndetshme dhe sigurimi i a në shërbime të mirëqenies për të rinjtë, duke përfshirë mbështetjen për shëndetin mendor dhe fizik.

- **Barazia dhe Gjithëpërfshirja:** Garantimi që të gjithë të rinjtë, pavarësisht nga sfondi ose aftësia, janë të përfshirë në mënyrë të barabartë në jetën sociale dhe politike të komunitetit. Kjo përfshin mbështetje të veçantë për të rinjtë me aftësi të kufizuara dhe grupe të tjera të marginalizuara.
- **Zhvillimi i Komponentës së Vullnetarizmit:** Inkurajimi i të rinjve për të marrë pjesë në aktivitete vullnetare, duke kontribuar në mirëqenien dhe përmirësimin e komunitetit.
- **Kultura, Arti, Sporti dhe Aktiviteti Fizik:** Stimulimi i pjesëmarrjes së të rinjve në sporte, aktivitete fizike, dhe fushat e artit dhe kulturës, duke përfshirë edhe ruajtjen e trashëgimisë kulturore.
- **Mbrojtja e Mjedisit dhe Promovimi i Ekonomisë së Gjelbërt:** Mbështetja e iniciativave që nxisin ekonominë e gjelbërt dhe mbrojtjen e mjedisit, duke promovuar praktika të qëndrueshme dhe mjedise të pastërta.

Nëpërmjet këtyre qëllimeve, strategjia synon të angazhojë të rinjtë si **avokat/aktor** aktiv në zhvillimin dhe përmirësimin e komunitetit të tyre. Angazhimi dhe pjesëmarrja e të rinjve në vendimmarrje, si dhe ofrimi i mundësive për zhvillimin e tyre personal dhe profesional, janë jetike për realizimin e qëllimeve të strategjisë. Fokusimi në përfshirjen e të rinjve me aftësi të kufizuara është veçanërisht i rëndësishëm për të garantuar një shoqëri më gjithëpërfshirëse.

5. SFIDAT AKTUALE TË TË RINJVE TË LIPJANIT

Të rinjtë e Lipjanit, si në shumë komuna të tjera në Kosovë, përballen me një gamë të sfidave të ndryshme që ndikojnë në zhvillimin e tyre personal, profesional dhe social. Këto sfida, ndonëse të ndryshme në natyrë, shpesh kanë rrënjë të përbashkëta me ato të hasura në shumë vende të tjera, duke përfshirë mungesën e mundësive për punësim në profesione sipas përgatitjes profesionale, çështjet e shëndetit mendor, mungesa e gjithëpërfshirjes, mungesa e aktivitetit rekreativ-sportiv, sfidat e integritit social dhe politik dhe ndikimin e përdorimit të tepërt të teknologjisë.

5.1. Mungesa e mundësive për punësim sipas përgatitjes profesionale

Mundësia e punësimit sipas profileve apo përgatitjes profesionale mbetet një sfidë kryesore për të rinjtë në Lipjan. Tregu i punës është i ngushtë, me mundësi të kufizuara dhe konkurrencë të lartë, duke i shtyrë të rinjtë të angazhohen në punë jo relevante me përgatitjen e tyre apo të kërkojnë mundësi jashtë vendit.

5.2. Çështjet e shëndetit mendor dhe mirëqenies

Shëndeti mendor i të rinjve përballë me sfida të shumta, duke përfshirë stresin nga shkolla dhe presionet sociale, ndikimin e medias sociale, probleme familjare si konfliktet ose ndarjet, dhe çështje si depresioni dhe ankthi. Këto çështje janë të ndërlikuara dhe kërkojnë një mbështetje të qëndrueshme dhe të përshtatshme.

5.3. Mungesa e gjithpërfshirjes tek të rinjtë

Të rinjtë përjetojnë ndjenja të izolimit dhe përjashtimit për shkak të bullizmit, ndjenjave të pakënaqësisë me veten, dhe standardeve të paimagjinueshme të imazhit në media sociale. Krijimi i një ambienti të përkrahës dhe të pranueshëm është thelbësor për të adresuar këto probleme.

5.4. Mungesa e aktiviteteve rekreative dhe sportive

Teknologjia dhe video-lojërat zëvendësojnë kohën që do të ishte shpenzuar në aktivitete fizike. Mungesa e motivimit, kohës së lirë, dhe burimeve financiare e bëjnë më të vështirë për të rinjtë të angazhohen në sport dhe aktivitete rekreative.

5.5. Sfidat e integritit social dhe politik

Përfshirja e të rinjve në proceset vendimmarrëse mbetet një sfidë, edhe pse ka përmirësime. Mungesa e platformave dhe mundësive për përfshirje aktive shpesh i lë të rinjtë jashtë diskutimeve dhe vendimeve që i prekin ata direkt.

5.6. Ndikimi i përdorimit të tepërt të teknologjisë

Përdorimi i tepruar i teknologjisë dhe rrjeteve sociale mund të çojë në izolim social, varësi dhe ndikime negative në shëndetin mendor, kështu duke kërkuar një balancim të kujdesshëm të ndikimeve pozitive dhe negative të teknologjisë.

Përballja me këto sfida kërkon angazhim të përbashkët nga qeveria, sektori privat, organizatat joqeveritare dhe komuniteti në përgjithësi. Është jetike që të adresohen këto sfida për të ndihmuar të rinjtë të zhvillohen në të gjitha aspektet e jetës së tyre. Kjo përfshirje do të ndërtojë një mjedis

më të mirë për të ardhmen e tyre dhe do të sigurojë një shoqëri më gjithëpërfshirëse dhe demokratike.

6. VLERËSIMI I NEVOJAVE

Vlerësimi i nevojave në kuadër të strategjisë për të rinjtë ka për qëllim të identifikojë dhe përshkruajë në mënyrë të plotë dhe të qartë nevojat e të rinjve, duke përfshirë sfidat, mundësitë dhe prioritetet e tyre. Ky proces është jetik për zhvillimin e një strategjie efektive që synon të përmirësojë jetën e të rinjve në Lipjan.

Nevojat kryesore që janë identifikuar nga të rinjtë e Lipjanit përfshijnë:

1. Mbështetje për punësim në profesione sipas përgatitjes profesionale për të rinjtë, duke përmirësuar shanset e tyre në tregun e punës.
2. Promovimi i shëndetit mendor përmes edukimit shëndetësor dhe programeve mbështetëse.
3. Promovimi i barazisë dhe gjithëpërfshirjes si vlera thelbësore shoqërore.
4. Inkurajimi i sportit dhe aktivitetit fizik si një stil i shëndetshëm jetese.
5. Mbështetje për integrimin social dhe politik të të rinjve në proceset vendimmarrëse.
6. Sensibilizimi i të rinjve për përdorimin e duhur të teknologjisë për të minimizuar ndikimet negative.
7. Organizimi i kampanjave vetëdijësuese kundër sjelljeve të rrezikshme si dhuna, droga, duhani, alkooli, etj., dhe promovimi i një stili jetese të shëndetshëm.
8. Edukimi për shëndetin seksual dhe riprodhues, duke ofruar informacion të saktë dhe të qartë.
9. Krijimi i mundësive për punë praktike dhe vullnetare në institucione komunale, organizata dhe kompani private.
10. Fuqizimi i të rinjve nga zonat rurale dhe grupet e marginalizuara për të përmirësuar përfshirjen e tyre shoqërore.
11. Zgjerimi i mundësive për edukim jo-formal, duke u ofruar të rinjve më shumë opsione për mësim dhe zhvillim.
12. Sigurimi i hapësirave dhe objekteve rinore të përshtatshme që mund të përdoren pa pagesë nga të rinjtë.

13. Përmirësimi i qasjes në infrastrukturën sportive dhe kulturore të komunës, duke e bërë atë më të lehtë dhe pa pagesë për të rinjtë.

14. Qasja në dokumentet publike dhe zyrtare dhe ngritja e llogaridhënies së institucioneve lokale për të rritur transparencën.

15. Mundësi më të mëdha për të rinjtë për të marrë pjesë në programe rinore të shkëmbimeve të përvojave, edukimit dhe praktikave të mira në nivel nacional, regjional dhe ndërkombëtar.

Ky vlerësim i nevojave shërben si bazë për zhvillimin e strategjive dhe politikave që adresojnë çështjet specifike dhe urgjente të cilat i prekin të rinjtë në Lipjan, duke synuar krijimin e një mjedisi më mbështetës dhe të përfshirë për të gjithë.

7. VIZIONI DHE POLITIKAT E DKRS-SË PËR RININË

Komuna e Lipjanit ndjek një vizion të qartë për të krijuar një mjedis ku të rinjtë mund të shpalosin plotësisht potencialin e tyre dhe të kontribuojnë në zhvillimin e komunitetit. Vizioni përfshin ndërtimin e një kulture të gjithëpërfshirjes, ku të rinjtë janë të angazhuar aktivisht në proceset zhvillimore dhe vendimmarrëse. Qëllimi është që të rinjtë të kenë mundësi të sjellin inovacione dhe të ndikojnë me ide të reja në përparimin jo vetëm komunës si institucion, por edhe shoqërinë në përgjithësi. Kjo përfshirje e thellë synon të krijojë një komunitet më të fortë, më të barabartë dhe më prosperues për të gjithë anëtarët e tij. Politikat për rini veçanërisht të Sektorit të Rinisë në Komunën e Lipjanit, janë si vijon:

1. Promovimi i Vullnetarizmit:

Spektori i Rinisë promovon dhe inkurajon angazhimin vullnetar të të rinjve në aktivitete dhe projekte të ndryshme që kontribuojnë në zhvillimin e komunitetit.

2. Integrimi i grupeve të marginalizuara:

Veprimet dhe projektet e Sektorit të Rinisë synojnë të sigurojnë përfshirjen dhe mbështetjen e të rinjve nga grupet e marginalizuara për të garantuar barazinë dhe diversitetin në komunitet.

3. Fuqizimi i Organizatave Rinore:

Spektori i Rinisë ofron seminare, trajnime, dhe kurse për aftësimin e të rinjve dhe për të fuqizuar organizatat rinore në komunat e Lipjanit.

4. Edukimi jo-formal:

Stimulimi i të rinjve për të marrë pjesë në aktivitete edukative jo-formale që i ndihmojnë ata në zhvillimin personal dhe profesional.

5. Infrastruktura Rinore:

Investime në infrastrukturën rinore për të krijuar hapësira dhe mundësi për aktivitete dhe projekte të rinisë në komunën e Lipjanit.

Sektori i rinisë bashkëpunon me Departamentin e Rinisë pranë Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sportit, organizatat vendore dhe ndërkombëtare për të realizuar projekte dhe aktivitete të ndryshme sipas nevojave të të rinjve. Dokumentet e rëndësishme të Sektorit të Rinisë përfshijnë Ligjin për Fuqizim dhe Pjesëmarrje të Rinisë, Udhëzimet Administrative për pjesëmarrjen e të rinjve në vendimmarrje, edukimin jo-formal të të rinjve e udhëzime të tjera që rregullojnë politikën e rinisë. Këto dokumente udhëzojnë dhe rregullojnë aktivitetet dhe funksionimin e rinisë në komunat e Lipjanit.

8. OBJEKTIVAT

Strategjia përcakton objektivat specifike që synojnë realizimin e vizionit dhe misionit të komunës së Lipjanit. Këto objektiva janë të dizajnuara për të adresuar nevojat e të rinjve të identifikuar në vlerësimin e mëparshëm dhe për të siguruar një zhvillim të gjithanshëm të rinisë në aspektet sociale, profesionale dhe personale.

Objektivi Strategjik: Komuna e Lipjanit synon të mbështesë zhvillimin e të rinjve në të gjitha sferat e jetës, duke përmirësuar mundësitë e punësimit sipas profileve, duke shtuar pjesëmarrjen e tyre në aktivitetet kulturore, sportive, dhe sociale, dhe duke ndërtuar një kulturë të fuqishme të përfshirjes së të rinjve në proceset vendimmarrëse dhe zhvillimore.

OBJEKTIVA SPECIFIKE 1: Përgatitja e të rinjve për tregun e punës dhe ndihma në zhvillimin e tyre në profesione të ndryshme.

Aktivitetet e parapara për realizimin e objektivës përfshijnë:

1.1 Krijimi i programeve të trajnimit dhe edukimit: Hartimi dhe zbatimi i programeve të trajnimit dhe edukimit që ofrojnë njohuri dhe aftësi praktike në fusha të ndryshme profesionale, duke përfshirë sesione trajnimi për kompetencat e nevojshme në tregun e punës. Këto programe

do të fokusohen në përforcimin e njohurive teknike dhe praktike që janë të nevojshme për suksesin në fushat përkatëse.

1.2 Ofrimi i mundësive të praktikës dhe punësimit: Identifikimi dhe krijimi i mundësive për praktika dhe punësim për të rinjtë në institucione, kompani dhe organizata. Ky aktivitet synon të ndërtojë ura ndërmjet të rinjve dhe tregut të punës, duke përfshirë lidhjet me industrinë dhe rrjetet e kontakteve profesionale për të lehtësuar hyrjen në punësim.

1.3 Mentorimi dhe këshillimi individual: Sigurimi i mbështetjes së personalizuar dhe këshillimit për të rinjtë, duke ndihmuar ata në hartimin e programeve të tyre të karrierës dhe identifikimin e mundësive për zhvillim profesional. Kjo përfshin orientimin e tyre drejt zgjedhjeve të duhura akademike dhe profesionale që përputhen me interesat dhe aftësitë e tyre.

1.4 Organizimi i ngjarjeve dhe punëtorive: Organizimi i ngjarjeve dhe punëtorive të ndryshme që janë të orientuara drejt tregut të punës, si seminare dhe takime me punëdhënës potencial përmes panairove të karrierës dhe sesioneve informuese me profesionistë të fushave të ndryshme. Këto aktivitete synojnë të zgjerojnë rrjetin profesional të të rinjve dhe të ofrojnë njohje të drejtpërdrejtë me mundësitë e punësimit.

1.5 Zhvillimi i aftësive të buta: Përmirësimi i aftësive të buta të të rinjve, si komunikimi, menaxhimi i kohës, bashkëpunimi dhe negociatat. Këto aftësi janë thelbësore për suksesin në çdo ambient pune dhe ndihmojnë në përshtatjen e të rinjve me kulturën organizative.

1.6 Përgatitja për kërkimin e punës: Ofrimi i mbështetjes për të rinjtë në përgatitjen e materialeve të aplikimit për punë, si CV-të dhe letrat motivuese, dhe në përgatitjen për intervista pune. Kjo gjithashtu përfshin ndihmën në kërkimin e mundësive të punës nëpërmjet platformave të specializuara dhe rrjeteve profesionale, duke i pajisur me mjetet e duhura për të naviguar tregun e punës me sukses.

OBJEKTIVA SPECIFIKE 2: Përforcimi i pjesëmarrjes aktive të të rinjve në vendimmarrje dhe proceset lokale.

Aktivitetet e parapara për realizimin e objektivës janë:

2.1. Krijimi i platformave dhe forumeve: Organizimi i takimeve, forumeve dhe aktiviteteve të hapura për të rinjtë në nivel lokal për të shkëmbyer ide, të shprehin pikëpamjet e tyre dhe të marrin

pjesë në diskutime për çështje që e prekin komunitetin. Këto platforma do të jenë hapësira inkurajuese ku të rinjtë mund të ndihen të dëgjuar dhe të ndikojnë në vendimet që i prekin ata dhe komunitetin e tyre.

2.2. Inkurajimi i përfaqësimit të të rinjve në institucionet vendore: Inkurajimi dhe mbështetja e të rinjve për të marrë pjesë në organet vendimmarrëse dhe grupet këshillimore, duke përfshirë këshillat lokale, OJQ-të rinore, kulturën dhe sportin, si dhe grupet jo formale dhe strukturat e tjera vendimmarrëse. Kjo përfshin ndërtimin e kapaciteteve dhe ofrimin e burimeve që të rinjtë të mund të marrin pjesë efektivisht në procese.

2.3. Ofrimi i trajnimeve dhe aftësive për angazhimin civil: Organizimi i trajnimeve dhe aktiviteteve që ofrojnë aftësi për të rinjtë për të marrë pjesë në aktivizmin social dhe të angazhohen në proceset demokratike dhe qytetare. Këto trajnime do të përfshijnë edukimin mbi të drejtat dhe përgjegjësitë qytetare, si dhe teknikat e ndikimit dhe lobimit.

2.4. Bashkëpunimi me organizatat rinore dhe shoqërinë civile: Krijimi i partneriteteve me organizata rinore dhe shoqërinë civile për të organizuar evente, projekte dhe fushata që inkurajojnë pjesëmarrjen e të rinjve në vendimmarrje dhe proceset lokale. Këto partneritete do të ndihmojnë në zgjerimin e rrjetit të mbështetjes dhe në shkëmbimin e resurseve dhe njohurive.

2.5. Përdorimi i teknologjisë dhe mediave sociale: Efektivizimi i përdorimit të teknologjisë dhe mediave sociale për të komunikuar dhe mobilizuar të rinjtë për të marrë pjesë në diskutimet dhe proceset vendimmarrëse. Kjo përfshin zhvillimin dhe përdorimin e platformave të mediave sociale dhe aplikacioneve të dedikuara për të lehtësuar komunikimin dhe pjesëmarrjen aktive.

2.6. Krijimi i politikave dhe strukturave që inkurajojnë pjesëmarrjen e të rinjve: Përpilimi dhe zbatimi i politikave lokale që inkurajojnë pjesëmarrjen e të rinjve në vendimmarrje dhe proceset qytetare. Kjo do të përfshijë politikat që krijojnë kuota për të rinjtë në organet vendimmarrëse dhe në forumet këshillimore, si dhe ndërtimin e një forumi të rinisë që funksionon si një platformë e pavarur për të artikuluar çështje dhe propozime nga të rinjtë.

OBJEKTIVAT SPECIFIKE 3: Promovimi i një stili jetese të shëndetshëm dhe ofrimi i shërbimeve për mirëqenie të të rinjve.

Aktivitetet e parapara për realizimin e objektivit:

3.1. Organizimi i programeve të edukimit dhe ndërgjegjësimit: Zhvillimi dhe implementimi i programeve të edukimit dhe ndërgjegjësimit që promovojnë një stil jetese të shëndetshëm, duke përfshirë informacionin në lidhje me ushqimin e shëndetshëm, aktivitetin fizik, gjumin e mirë, dhe menaxhimin e stresit.

3.2. Ofrimi i këshillimit individual dhe ndihmës së personave në nevojë: Sigurimi i këshillimit individual dhe ndihmës për të rinjtë për të mbajtur një stil jetese të shëndetshëm, duke përfshirë ndihmën për të përcaktuar qëllime personale të mirëqenies dhe strategji për t'i arritur ato.

3.3. Organizimi i aktiviteteve fizike dhe rekreativo-sportive: Organizimi i aktiviteteve fizike dhe sportive të ndryshme, duke përfshirë turne sportive, gara, ligjërime, ushtrimi dhe programe sportive të përhershme që inkurajojnë të rinjtë për të qëndruar aktiv.

3.4. Përdorimi i teknologjisë për promovimin e shëndetit: Zhvillimi dhe përdorimi i aplikacioneve dhe platformave digjitale që inkurajojnë dhe ndihmojnë të rinjtë për të monitoruar dhe përmirësuar shëndetin e tyre, duke përfshirë aplikacione për trajnime ushtrimi dhe për të monitoruar konsumin e ushqimit.

3.5. Promovimi i shërbimeve shëndetësore të specializuara: Promovimi i shërbimeve shëndetësore të specializuara për të rinjtë, duke përfshirë promovimin e shërbimeve psikologjike, kujdesin për shëndetin seksual dhe riprodhues, dhe kujdesin për probleme të veçanta shëndetësore.

OBJEKTIVAT SPECIFIKE 4: Sigurimi i barazisë dhe pjesëmarrjes së të gjithë të rinjve në jetën sociale dhe politike të komunitetit. Këtu rekomandohet mbështetja për të rinjtë me aftësi të kufizuara, mbështetja për të rinjtë e grupeve të tjera të marginalizuara.

Aktivitetet e parapara për realizimin e objektivit:

4.1. Krijimi i ambienteve gjithpërfshirëse: Krijimi i ambienteve gjithpërfshirëse dhe të mbështetura në shkolla, institucione publike dhe komunitete që inkurajojnë pjesëmarrjen dhe kontributin e të gjithë të rinjve, duke përfshirë përmirësimin e qasjes për të rinjtë me aftësi të kufizuara.

4.2. Ndërtimi i partneriteteve me organizatat e shoqërisë civile: Bashkëpunimi dhe partneritetet me organizatat e shoqërisë civile që përfaqësojnë dhe mbrojnë interesat e të rinjve të grupeve të tjera të marginalizuara, duke përfshirë organizatat që punojnë me të rinjtë me aftësi të kufizuara, të rinjtë me gjendje të rënduar sociale-ekonomike dhe të rinjtë me përvoja të ndryshme shoqërore dhe kulturore.

4.3. Ofrimi i trajnimeve dhe fushatave informuese: Organizimi i trajnimeve dhe aktiviteteve informuese për të rinjtë për të drejtat e tyre, proceset politike dhe mënyrat për të marrë pjesë në jetën sociale dhe politike të komunitetit.

4.4. Inkurajimi i përfaqësimit të diversitetit në institucionet vendore: Inkurajimi dhe mbështetja e përfaqësimit të diversitetit në mekanizmat shoqëror dhe institucional dhe grupet këshillimore, duke siguruar që të rinjtë nga komunitetet e ndryshme dhe grupet e marginalizuara të kenë zë në proceset vendimmarrëse.

4.5. Ofrimi i këshillimit: Sigurimi i këshillimit për të rinjtë që kanë nevojë për mbështetje të veçantë për të marrë pjesë në jetën sociale dhe politike të komunitetit, duke përfshirë të rinjtë me aftësi të kufizuara.

OBJEKTIVAT SPECIFIKE 5: Inkurajimi i të rinjve për të angazhuar në punë vullnetare për të kontribuar në mirëqenien e komunitetit.

Aktivitetet e parapara për realizimin e objektivit:

5.1. Promovimi i ndërgjegjësimit dhe motivimit: Organizimi i fushatave të ndërgjegjësimit dhe motivimit për të rinjtë, duke përfshirë sesione informuese, takime të grupeve rinore dhe prezantime të projekteve vullnetare që kanë një impakt pozitiv në komunitet.

5.2. Identifikimi i nevojave të komunitetit dhe të projekteve vullnetare: Identifikimi i nevojave konkrete të komunitetit dhe identifikimi i projekteve vullnetare të cilat mund të adresojnë ato nevoja në mënyrë efektive dhe efikase.

5.3. Organizimi i ngjarjeve dhe aktiviteteve vullnetare: Organizimi i ngjarjeve dhe aktiviteteve vullnetare të ndryshme, duke përfshirë punë nëpër ambientet e mjedisit, ndihmë në komunitet,

vizita në shtëpitë e të moshuarve dhe aktivitete të tjera që kontribuojnë në mirëqenien e komunitetit.

5.4. Krijimi i platformave vullnetare: Krijimi i platformave për të rinjtë për të identifikuar dhe marrë pjesë në projekte vullnetare, duke përfshirë platformat dixhitale, faqet e internetit dhe aplikacionet mobile.

5.5. Ofrimi i njohurive dhe aftësive të nevojshme: Ofrimi i trajnimeve dhe aftësive të nevojshme për të rinjtë për të qenë të suksesshëm në punën vullnetare, duke përfshirë aftësitë e komunikimit, menaxhimin e kohës dhe bashkëpunimin në grup.

5.6. Inkurajimi dhe vlerësimi i kontributit vullnetar: Inkurajimi dhe vlerësimi i kontributit vullnetar të të rinjve, duke përfshirë rikonfirmimin e tyre për përpjekjet dhe impaktin e tyre në komunitet përmes ceremonive si ajo për shpalljen e vullnetarit të vitit.

OBJEKTIVAT SPECIFIKE 6: Inkurajimi i të rinjve për të angazhuar në aktivitete fizike dhe sportive, por edhe nga arti, kultura dhe trashëgimia kulturore.

Aktivitetet e parapara për realizimin e objektivit:

6.1. Organizimi i ngjarjeve dhe aktiviteteve rekreativo-sportive: Organizimi i turneve, garave dhe aktiviteteve sportive të ndryshme për të rinjtë, duke përfshirë futbollin, basketbollin, volejbolin dhe sporte të tjera popullore, sidomos atyre që përfshijnë pjesëmarrjen e personave me aftësi të kufizuara.

6.2. Ofrimi i programeve dhe kurseve artistike dhe kulturore: Organizimi i programeve dhe kurseve për të rinjtë në fusha të artit, muzikës, teatrit, vallëzimit, artizanatit dhe trashëgimisë kulturore, duke përfshirë punëtoritë kreative dhe vizitat studimore.

6.3. Krijimi i ambienteve të mbështetëse për aktivitetet alternative: Sigurimi i hapësirave dhe burimeve për të rinjtë për të eksploruar dhe zhvilluar interesat e tyre në aktivitete alternative si ekskursione natyrore, udhëtime dhe studime kulturore.

6.4. Organizimi i eventeve kulturore dhe festivaleve rinore: Organizimi i eventeve kulturore, festivaleve rinore dhe ngjarjeve komunitare që promovojnë diversitetin kulturor dhe artistik dhe inkurajojnë pjesëmarrjen e të rinjve në përmbajtje të ndryshme artistike dhe kulturore.

6.5. Përdorimi i teknologjisë për të inkurajuar pjesëmarrjen: Përdorimi i mediave sociale dhe teknologjisë për të promovuar dhe inkurajuar pjesëmarrjen e të rinjve në aktivitete fizike, sportive, artistike dhe kulturore, duke krijuar platforma dixhitale dhe aplikacione që inkurajojnë bashkëpunimin dhe shkëmbimin e përvojave.

OBJEKTIVAT SPECIFIKE 7: Mbështetje e nismave që promovojnë ekonominë e gjelbërt dhe mjediset të pastërta dhe të gjelbra.

Aktivitetet e parapara për realizimin e objektivit:

7.1. Inkurajimi i nismave për energjinë e ripërtrishme: Mbështetja dhe promovimi i investimeve në projekte për energjinë e ripërtrishme.

7.2. Promovimi i transportit ekologjik: Inkurajimi i përdorimit të transportit publik, biçikletave, makinave elektrike dhe modaliteteve të transportit të qëndrueshëm në vend të makinave me gazra të ndotjes.

7.3. Organizimi i fushatave të ndërgjegjësimit dhe edukimit: Organizimi i fushatave të ndërgjegjësimit dhe edukimit për publikun në lidhje me rëndësinë e mbrojtjes së mjedisit dhe përdorimit të burimeve të qëndrueshme, duke përfshirë programe të shkollave dhe aktivitete komunitare.

7.4. Inkurajimi i investimeve të qeverisjes lokale në projekte mjedisore: Mbështetja e politikave dhe nismave qeveritare që inkurajojnë investime të qeverisë dhe të rinjve në projekte mjedisore, duke përfshirë grante dhe politika të tjera mbështetëse.

7.6. Përdorimi i teknologjisë për monitorimin dhe mbrojtjen e mjedisit: Përdorimi i teknologjisë së informacionit dhe komunikimit për monitorimin dhe mbrojtjen e mjedisit, duke përfshirë aplikacione dixhitale për raportimin e ndotjes së mjedisit dhe platforma për mbledhjen e të dhënave mjedisore.

Duke përqendruar përpjekjet në këto hapa specifike dhe aktivitete të përcaktuara, qeverisja lokale, bizneset, organizatat jo-qeveritare, klubet sportive, grupet joformale dhe individët mund të ndihmojnë në realizimin e këtyre objektivave.

9. MONITORIMI DHE VLERËSIMI

Monitorimi dhe vlerësimi janë dy procese kyçe në zbatimin e strategjisë për rininë në Komunën e Lipjanit. Për të siguruar suksesin dhe për të korigjuar rrugëtimin sipas nevojave të aktualizuara, është e rëndësishme të monitorohen dhe vlerësohen aktivitetet dhe rezultatet në një mënyrë sistematike dhe objektive. Kjo përfshin përdorimin e indikatorëve të suksesit të përcaktuar më parë për të vlerësuar progresin dhe për të identifikuar sfidat dhe mundësitë për përmirësim.

Përveç monitorimit të progresit, një plan i vlerësimit do të përcaktojë metodologjitë dhe mjetet për të matur ndikimin dhe përceptimin e strategjisë nga palët e interesit. Përmes këtyre proceseve, strategjia për rininë në komunën e Lipjanit është përshtatur në mënyrë efektive për të përmbushur synimet dhe qëllimet e saj.

Më poshtë po përmendim disa indikatorë të cilët janë matës të suksesit të strategjisë:

- Ritmi i rritjes së pjesëmarrjes së të rinjve në aktivitete rinore
- Hapësira dhe përfshirja e të rinjve në proceset vendimmarrëse

Plani i vlerësimit: Zhvillimi i një plani për vlerësimin periodik të zbatimit të strategjisë dhe arritjes së objektivave. Bartësi, zbatuesi dhe implementuesi dhe mbikëqyrësi kryesor i kësaj strategjie do të jetë Komuna e Lipjanit, përkatësisht Drejtoria për Kulturë, Rini dhe Sport në bashkëpunim me organizatën zbatuese.

10. MIRATIMI DHE ZBATIMI

Miratimi dhe zbatimi i strategjisë për rininë janë hapat kyç për të siguruar që synimet dhe objektivat e planifikuara të realizohen. Këta hapa do të konkretizohen përmes këtyre fazave:

- Përgatitja e dokumentit final të strategjisë;
- Prezantimi në debat publik dhe marrja e komenteve/sugjerimeve gjatë konsultimit publik;
- Prezantimi para Komitetit për Politikë dhe Financa;
- Prezantimi para Kuvendit të Komunës;
- Miratimi nga Kuvendi i Komunës së Lipjanit
- Hapja e thirrjes për aplikim të organizatave të shoqërisë civile në Komunën e Lipjanit,
- Përzgjedhja e organizatës zbatuese dhe
- Zbatimi i Planit të Veprimit nga organizata zbatuese.

Kjo qasje e strukturuar dhe e qartë siguron jo vetëm miratimin dhe fillimin e zbatimit të strategjisë për rininë, por edhe përfshirjen e gjerë dhe monitorimin efektiv për të garantuar arritjen e objektivave të saj. Miratimi i strategjisë do të bëhet nga autoritetet përkatëse të komunës. Ndërmartja e veprimeve për zbatimin e strategjisë do të bëhet duke u bazuar në planin e veprimit i cili është në përputhje me qëllimin dhe objektivat e Strategjisë, dhe duke siguruar pjesëmarrjen e gjerë.

11. KOMUNIKIMI DHE ANGAZHIMI I VAZHUESHËM

Komunikimi dhe angazhimi i vazhdueshëm janë thelbësore për suksesin e strategjisë që synon të përfshijë dhe të mbështesë të rinjtë në komunën e Lipjanit. Për këtë qëllim, kemi planifikuar që të zhvillohet dhe zbatohet një plan komunikimi që përfshin përdorimin e platformave dhe kanaleve të ndryshme mediale, si rrjetet sociale, uebfaqet zyrtare dhe media e tjera, për t'i mbajtur të informuar të rinjtë dhe palët e interesit rreth progresit, arritjeve dhe mundësive për pjesëmarrje.

Për të nxitur angazhimin e vazhdueshëm, strategjia gjithashtu do të përfshijë zhvillimin e programeve dhe aktiviteteve që mundësojnë pjesëmarrjen aktive të të rinjve në vendimmarrje dhe në zbatimin e projekteve. Kjo do të arrihet përmes organizimit të punëtorive, takimeve konsultative dhe platformave interaktive online ku të rinjtë mund të shprehin idetë dhe sugjerimet e tyre.

Rëndësia e kësaj përfshirjeje qëndron në krijimin e një ndjenje pronësie dhe përfshirjeje për të rinjtë, e cila është jetike për realizimin e qëllimeve të strategjisë dhe për të ndërtuar një komunitet më të përfshirë dhe të angazhuar.

SHTOJCË: PLANI I VEPRIMIT

Bashkangjitur me Strategjinë, gjeni Planin e Veprimit për realizim të objektivave të Strategjisë dhe arritjen e përmirësimit të politikave të sektorit të rinisë për të rinjtë e Lipjanit duke u bazuar në buxhetin e DKRS-së, i cili është paraparë të mbështetet edhe me donatorë apo institucione të tjera që ofrojnë mbështetje për sektorin e rinisë. Në planin e veprimit janë përfshirë objektivat e strategjisë, aktivitetet për secilin objektiv, institucioni përgjegjës për implementim dhe monitorim, institucionet partnere, afati kohor dhe kosto financiare që total është 114,000.00 €.

Objektivat:	Aktivitetet:	Institucioni përgjegjës	Institucionet partnere	Afati kohor			Buxheti	
				2025	2026	2027		
1. Përgatitja e të rinjve për tregun e punës dhe ndihma në zhvillimin e tyre në profesione të ndryshme	1.1 Krijimi i programeve të trajnimit dhe edukimit	DKRS/ Drejtoria për Arsimit/OJQ-ja përfituese	MKRS	000	000	000	0000	
	1.2 Ofrimi i mundësive të praktikës dhe punësimit:	DKRS/DKA/OJQ/Zyra e Punësimit	Donatoret	000	000	000	000	
	1.3 Mentorimi dhe këshillimi individual	DKRS/Drejtoria për Arsimit/OJQ-ja përfituese	OJQ-të rinore	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €	
	1.4 Organizimi i ngjarjeve dhe punëtorive	DKRS/Drejtoria për Arsimit/OJQ-ja përfituese	OJQ	6,000.00 €	6,000.00 €	6,000.00 €	18,000.00 €	
	1.5 Zhvillimi i aftësive të buta	DKRS/ Drejtoria për Arsimit/OJQ-ja përfituese	OJQ-ja përfituese, OJQ-të	6,000.00 €	6,000.00 €	6,000.00 €	18,000.00 €	
	1.6 Përgatitja për kërkimin e punës:	DKRS/Drejtoria për Arsimit/OJQ-ja përfituese /Zyra e Punësimit	OJQ-ja përfituese, OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €	
	2. Përforcimi i pjesëmarrjes aktive të të rinjve në vendimmarrje dhe proceset lokale	2.2 Krijimi i platformave dhe forumeve	DKRS/OJQ-ja përfituese	OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
		2.1 Inkurajimi i përfaqësimit të rinjve në institucionet lokale	DKRS/OJQ-ja përfituese	OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
		2.2 Ofrimi i trajnimeve dhe aftësive për angazhimin civil	DKRS/OJQ-ja përfituese	OJQ-të	400.00 €	400.00 €	400.00 €	1,200.00 €
		2.3 Bashkëpunimi me organizatat rinore dhe shoqërinë civile	DKRS/OJQ-ja përfituese	OJQ-të	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €	6,000.00 €
2.4 Përdorimi i teknologjisë dhe mediave sociale	DKRS/OJQ-ja përfituese/ Qendra e Inovacionit	OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €		
Totali				2025	2026	2027	Totali	

3. Promovimi i një stili jetese të shëndetshëm dhe ofrimi i shërbimeve për mirëqenie të të rinjve	2.5 Krijimi i politikave dhe strukturave që inkurajojnë pjesëmarrjen e të rinjve	DKRS	OJQ-të	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €	6,000.00 €	
	2.6 Organizimi i programeve të edukimit dhe ndërgjegjësimit	DKRS/ DKA	OJQ-ja përfituese	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €	6,000.00 €	
	3.1 Ofrimi i këshillimit individual dhe ndihmës së personave në nevojë	DKRS/DKA/DSHMS	OJQ-të, MD, MSH, MKRS	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €	6,000.00 €	
	3.2 Organizimi i aktiviteteve fizike dhe rekreativo-sportive:	DKRS	OJQ-të, MKRS	2,000.00 €	2,000.00 €	2,000.00 €	6,000.00 €	
	3.3 Përdorimi i teknologjisë për promovimin e shëndetit:	DKRS/DSHMS	MKRS, MSH, MD,	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €	3,000.00 €	
	3.4 Promovimi i shërbimeve shëndetësore të specializuara:	DKRS/DSHMS	MSH, MD,	3,000.00 €	3,000.00 €	3,000.00 €	9,000.00 €	
	4. Inkurajimi i të rinjve për të angazhuar në punë vullnetare për të kontribuar në mirëqenien e komunitetit	4.1 Promovimi i ndërgjegjësimit dhe motivimit	DKRS/OJQ përfituese	MKRS, MZHR, OJQ-të	300.00 €	300.00 €	300.00 €	900.00 €
		4.2 Identifikimi i nevojave të komunitetit dhe të projekteve vullnetare:	DKRS/OJQ përfituese	MKRS, MZHR, OJQ-të	250.00 €	250.00 €	250.00 €	750.00 €
		4.3 Organizimi i ngjarjeve dhe aktiviteteve vullnetare	DKRS/OJQ përfituese	MKRS, MZHR, OJQ-të	250.00 €	250.00 €	250.00 €	750.00 €
		4.4 Krijimi i platformave vullnetare	DKRS/OJQ përfituese	MKRS, MZHR, OJQ-të	700.00 €	700.00 €	700.00 €	2,100.00 €
		4.5 Ofrimi i njohurive dhe aftësive të nevojshme:	DKRS/OJQ përfituese	MKRS, MZHR, OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
		4.6 Inkurajimi dhe vlerësimi i kontributit vullnetar:	DKRS/OJQ përfituese	MKRS, MZHR, OJQ-të	300.00 €	300.00 €	300.00 €	900.00 €

5. Inkurajimi i të rinjve për të angazhuar në aktivitete fizike dhe sportive, por edhe nga arti, kultura dhe trashëgimia kulturore	5.1 Organizimi i ngjarjeve dhe aktiviteteve rekreative-sportive	DKRS/OJQ përfituese	MKRS-OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
	5.2 Ofrimi i programeve dhe kurseve artistike dhe kulturore	DKRS/OJQ përfituese	MKRS/OJQ-të	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €	1,000.00 €	3,000.00 €
	5.3 Krijimi i ambienteve të mbështetëse për aktivitetet alternative	DKRS	MKRS/OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
	5.4 Organizimi i eventeve kulturore dhe festivaleve rinore	DKRS/OJQ përfituese	MKRS/OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
	5.5 Përdorimi i teknologjisë për të inkurajuar pjesëmarrjen	DKRS/OJQ	MKRS/OJQ-të	300.00 €	300.00 €	300.00 €	300.00 €	900.00 €
6. Mbështetje e nismave që promovojnë ekonominë e gjelbërt dhe mjediset të pastërta dhe të gjelbra	6.1 Inkurajimi i nismave për energjinë e ripërtrishme	DKRS/OJQ	OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
	6.2 Promovimi i transportit ekologjik	DKRS/OJQ-të	OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
	6.3 Organizimi i fushatave të ndërgjegjësimit dhe edukimit	DKRS/OJQ-të	OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
	6.4 Inkurajimi i investimeve të qeverisjes lokale në projekte mjedisore	DKRS	OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €
	6.5 Përdorimi i teknologjisë për monitorimin dhe mbrojtjen e mjedisit	DKRS/OJQ-të	OJQ-të	500.00 €	500.00 €	500.00 €	500.00 €	1,500.00 €

7. Sigurimi i barazisë dhe pjesëmarrjes së të gjithë të rinjve në jetën sociale dhe publike të komunitetit	7.1 Krijimi i ambienteve gjithëpërfshirëse	DKRS/DKA	OJQ-të	700.00 €	700.00 €	700.00 €	2,100.00 €
	7.2 Ndërtimi i partneriteteve me organizatat e shoqërisë civile	DKRS	OJQ-ja përftuese, Grupet Vullnetare, MKRS	800.00 €	800.00 €	800.00 €	2,400.00 €
	7.3 Ofrimi i trajnimeve dhe fushatave informuese	DKRS/DKA	OJQ-të	600.00 €	600.00 €	600.00 €	1,800.00 €
	7.4 Inkurajimi i përfaqësimit të diversitetit në institucionet vendore	DKRS	OJQ-të	400.00 €	400.00 €	400.00 €	1,200.00 €
	TOTALI						114,000.00 €

Nr. 15-016/01-26983

Lipjan, më 29.05.2025

KUVENDI I KOMUNËS LIPJAN

Kryesuesi i Kuvendit

Daut Azemi

